

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1191

Vragen van het lid **Marijnissen** (SP) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *het Amerikaanse beleid en kernwapens*. (Ingezonden 26 maart 2003)

1

Hoe verhoudt zich naar uw oordeel het Amerikaanse beleid van de «proactive counterproliferation efforts» tot het staande beleid van afschrikking met kernwapens?¹

2

Waaruit bestaat volgens u het «nieuwe» in de idee van «nieuwe afschrikking»? Deelt u de Amerikaanse opvatting dat het hier gaat om een fundamentele wijziging van beleid ten opzichte van het verleden (represents a fundamental change from the past)?²

3

Deelt u de opvatting dat dit beleid van pro-actieve contra-proliferatie in het licht van de Nuclear Posture Review van januari 2002 neerkomt op het preventief gebruik van diverse soorten kernwapens als slagveldwapen?³ Kunt u uw antwoord toelichten?

4

Hoe verhoudt zich deze tendens in het Amerikaanse beleid tot de idee van afschrikking van het gebruik van kernwapens en andere massavernietigingswapens? Bent u van oordeel dat de veronderstelling

van afschrikking verder aan kracht verliest nu de VS in doctrine en praktijk overgaan tot preventief gebruik van kernwapens?

5

Deelt u het standpunt dat het inzetten van kernwapens tegen Irak in het licht van de Nuclear Posture Review die vijf landen met name noemt, waaronder Irak,⁴ tot de mogelijkheden behoort? Kunt u uw antwoord toelichten?

¹ The National Security Strategy of the United States of America, september 2002. «We must deter and defend against the threat before it is unleashed.» (...) «Counterproliferation must also be integrated into the doctrine, training, and equipping of our forces and those of our allies to ensure that we can prevail in any conflict with WMD-armed adversaries.»

² National Strategy to Combat Weapons of Mass Destruction, december 2002. Uit de inleiding: «As with the war on terrorism, our strategy for homeland security, and our new concept of deterrence, the U.S. approach to combat WMD represents a fundamental change from the past.»

³ Nuclear Posture Review, januari 2002. Deel II vanaf blz 12. «Contributions of the new triad to defense policy goals»: Assure, Dissuade, Deter, Defeat. Zie onder «Defeat» «Composed of both non-nuclear systems and nuclear weapons, the strike element of the New Triad can provide greater flexibility in the design and conduct of military campaigns to defeat opponents decisively.»

⁴ «North Korea, Iraq, Iran, Syria and Libya are among the countries that could be involved in immediate, potential, or unexpected contingencies. All have longstanding hostility toward the United States and its security partners; North Korea and Iraq in particular

have been chronic military concerns». Pagina 16. Nuclear Posture Review.

Antwoord

Antwoord van minister **De Hoop Scheffer** (Buitenlandse Zaken), mede namens de minister van Defensie. (Ontvangen 29 april 2003)

1 t/m 5

De regering informeerde de Kamer reeds uitvoerig over de Nederlandse opvattingen terzake van de diverse onderdelen van het nieuwe Amerikaanse veiligheidsdenken, ondermeer in brieven d.d. 5 juli 2001 over Missile Defense¹, 25 maart 2002 over de Amerikaanse strategische herziening: non-proliferatie, nucleaire strategie, verdedigingsmiddelen, Nieuw Strategisch Raamwerk², 27 maart 2002 over de Amerikaanse «Nuclear Posture Review»³, en 15 november 2002 over de nieuwe nationale Amerikaanse veiligheidsstrategie⁴. Voorts werd schriftelijk geantwoord op vragen van 20 december 2002 van het lid Karimi⁵. In aanvulling daarop onderstreep ik gaarne nogmaals het verschil tussen afschrikking met kernwapens en «pre-emptive action». Afschrikking, met kernwapens of anderszins, is erop gericht te voorkomen dat een tegenstander een actie onderneemt, door het vooruitzicht te bieden dat de reactie meer schade aan de tegenstander zelf zal berokkenen dan dat hij voordeel uit zijn actie kan verkrijgen. Er gebeurt dus niets,

totdat een tegenstander actie onderneemt, en daarop wordt dan een passend antwoord geformuleerd. Bij «proactive counterproliferation efforts» gaat dat verder; het zijn maatregelen gericht op het ontzeggen van bepaalde capaciteiten aan, dan wel het gebruik ervan door een tegenstander, door zelf actie te ondernemen voordat de tegenstander dat kan doen. De inzet van kernwapens wordt door de VS overigens niet in deze context genoemd.

1) The National Security Strategy of the United States of America, september 2002. «We must deter and defend against the threat before it is unleashed.» (...).

«Counterproliferation must also be integrated into the doctrine, training, and equipping of our forces and those of our allies to ensure that we can prevail in any conflict with WMD-armed adversaries.»

2) National Strategy to Combat Weapons of Mass Destruction, december 2002. Uit de inleiding: «As with the war on terrorism, our strategy for homeland security, and our new concept of deterrence, the U.S. approach to combat WMD represents a fundamental change from the past.»

3) Nuclear Posture Review, januari 2002. Deel II vanaf blz 12.

«Contributions of the new triad to defense policy goals». Assure, Dissuade, Deter, Defeat. Zie onder «Defeat» «Composed of both non-nuclear systems and nuclear weapons, the strike element of the New Triad can provide greater flexibility in the design and conduct of military campaigns to defeat opponents decisively».

4) «North Korea, Iraq, Iran, Syria and Libya are among the countries that could be involved in immediate, potential, or unexpected contingencies. All have longstanding hostility toward the United States and its security partners; North Korea and Iraq in particular have been chronic military concerns». Pagina 16. Nuclear Posture Review.

¹ Kamerstuk 27 857, nr. 1.

² Kamerstuk 27 857, nr. 2.

³ Kamerstuk 27 857, nr. 3.

⁴ Kamerstuk 28 600 V, nr. 12.

⁵ Aanhangsel Handelingen nr. 560, vergaderjaar 2002–2003.